

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 22 Nisan 2020
Sayı : 1246

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Neslihan HANCIOĞLU

Samsun Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
TaH Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih : 27 Nisan 2020	Esas No: 2/2834

Yazma ve Basma İşleri
T.C. Başbakanlık
Yazma ve Basma İşleri
Yazma ve Basma İşleri
Yazma ve Basma İşleri

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
23 Nisan 2020
Nantara.

23 Nisan 2020
647772

GENEL GEREKÇE

Çek,günümüzde ticaret piyasada kullanılan önemli bir finans aracıdır. Ancak ulusal düzeyde uygulanan yanlış ekonomi politikaları, ticari faaliyetleri olumsuz yönde etkilemekte ve bu durum bir ödeme/borçlanma aracı olarak da tanımlanabilen çeklerin karşılıksız çıkmasına sebep olabilmektedir.

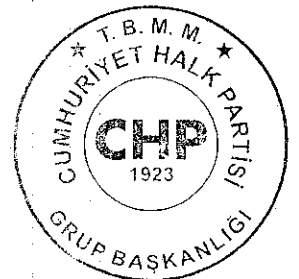
Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre 2020 yılının sadece ilk iki ayındabankalara ibraz anında karşılıksız çıkan ve toplam tutarı 1,9 milyar lira olan, 9 bin keşideciye ait31,7 bin adet çek bulunmaktadır. Yine Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre 2019 yılı içinde 21.864 gerçek, 8.571 tüzel kişi hakkında çek yasağı kararı verilmiş ve çek yasağı kararı uygulanan toplam kişi sayısı 79.660'a ulaşmıştır.Adalet Bakanlığı'na yayınlanmış verilerin en günceli olan 2018 yılı istatistiklerine göre ise 5941 Sayılı Çek Kanunu kapsamında yıl içinde toplam 118.632 dava açılarak, 39.983 dosya için mahkûmiyet kararı verilmiştir.

Ekonominin her geçen yıl daha da kötüye gitmesi, karşılıksız çıkan çek sayısını, bu konuda açılan davaları ve mahkûmiyet kararlarını artırmış; sorun iktisadi ve adli boyutu aşarak zamanla sosyal bir sorun haline dönüşmüştür.

Bu sorunun çözümüne istinaden, 24.03.2020 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen, 26.3.2020 tarih, 31080 (Mükerrer) Sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 49. maddesi ile Çek Kanununa geçici madde eklenmiş, 24 Mart 2020 tarihine kadar işlenmiş olan karşılıksız çek suçu ile mahkûm olan kişiler için tahliye yolu açılmıştır.Söz konusu kanun hükmü kapsamında, hükümlünün tahliye tarihinden itibaren en geç üç ay içinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödemek, kalan kısmını üç aylık sürenin bitiminden itibaren ikişer ay arayla on beş eşit taksitle ödemekle yükümlü kılınmıştır.

Fakat bu düzenlemenin yapıldığı günlerde, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de COVID-19 salgını vukuu bulmuş, salgının önlenmesi adına birçok tedbir uygulanmaya başlamış, bu tedbirle ekonomik faaliyetleri büyük oranda sonlandırmıştır. Birçok işyerinin kapandığı/iş yapamaz duruma düştüğü böyle bir dönemde, alacaklarını tahsil edememesinden kaynaklı olarak işleri bozulan, ödeme güçlüğü yaşayan ve buna bağlı olarak çeklerini ödeyemedikleri için hapis cezası alan kişilerin, 3 ay gibi kısa bir sürede çek bedelinin onda birini, kalan bölümünün de 15 taksitte ödemesi neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Bu durum, ilgili yasa maddesindeki ödeme vadelerine ilişkin koşulların iyileştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Teklifle,ilgili kanun hükmü yeniden düzenlenerek, bu hükümden faydalanan kişilere, kanunun emrettiği hükümleri yerine getirebilmeleri için imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile 5941 sayılı Çek Kanununun Geçici 5’inci maddesinin birinci fıkrası yeniden düzenlenerek, ilgili kanun hükmünden faydalanan kişilere, kanunun emrettiği hükümleri yerine getirebilmeleri için imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

**14.12.2009 TARİHLİ VE 5941 SAYILI ÇEK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – 14.12.2009 tarihli ve 5941 Sayılı Çek Kanunu’nun Geçici 5’inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(1) 5 inci maddede tanımlanan ve 24/3/2020 tarihine kadar işlenen suçtan dolayı mahkûm olanların cezalarının infazı, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla durdurulur. Hükümlü tahliye tarihinden itibaren 31.12.2020 tarihine kadar çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödemek zorundadır. Kalan kısmını bu sürenin bitiminden itibaren ikişer ay arayla on beş eşit taksitle ödemesi durumunda mahkemece, ceza mahkûmiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verilir. İnfazın durdurulduğu tarihten itibaren 31.12.2020 tarihine kadar olan süre zarfında çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin ödenmediği takdirde alacaklının şikâyeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilir. Hükümlü taksitlerden birini süresi içinde ilk defa ödemediği takdirde ödemediği bu taksit, sürenin sonuna bir taksit olarak eklenir. Kalan taksitlerden birini daha ödemediği takdirde alacaklının şikâyeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilir.”

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

